

LECȚIA DE ACORDEON - FORMĂ DE ORGANIZARE A PROCESULUI EDUCAȚIONAL-ARTISTIC

ACCORDION LESSON - FORM OF ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL-ARTISTIC PROCESS

Corin CIOBU,

*asistent universitar, magistru în muzică,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, R. Moldova*

Abstract: *The accordion lesson remains an integral process of organizing the didactic approach. The role of an accordion teacher is essential in the formation of interpretive skills for students, but also in the formation of spiritual culture, which remains the primary / main goal of studying music through the accordion.*

Keywords: *accordion lesson, artistic educational process, specific methodical approaches, musical art, skill, pupil, teacher.*

„Lección trebuie să fie pentru elev o zi de profundă bucurie, evenimentul esențial care îi luminează săptămâna și este așteptat cu nerăbdare. În nici un caz lecția nu trebuie să fie dură, ruptă de realitate, simțită ca pedeapsă. Lección trebuie să fie un act de credință, celebrat într-o perfectă comuniune sufletească între profesor și elev, să fie pentru amândoi o comună efortare spre lumina unei cunoașteri mai bune, să fie plină de acea seninătate pe care numai revelația «frumosului» o poate da”..

Alfredo Casella

Proiectarea didactică este o acțiune obligatorie continuă, care precede demersurile educaționale, indiferent de dimensiunea, complexitatea sau durata acestora. În studiul muzical-artistic, proiectarea didactică trebuie să poarte specificul domeniului artistic și să construiască după legile și principiile artei.

În acest sens, e de menționat, că demersul educațional la lecția de acordeon trebuie conceput prin prisma esteticului, frumosului, contribuind astfel la abordarea și soluționarea în același rând-probleme spirituale, filozofice, muzicologice și didactice.

Pornind de la etapizarea specifică a procesului de însușire a creației muzicale după M.D. Răducanu, precum:

✓ Lecția de comunicare a noilor cunoștințe;

Prin **lecția de comunicare** a noilor cunoștințe se înțelege lecția, al cărei conținut de bază îl constituie explicarea materiei noi. La astfel de lecții se ia primul contact cu o nouă piesă muzicală. Elevului i se explică stilul, forma, conținutul. Se stabilește digitația, pedalizarea cea mai adecvata. La aceste lecții se comunică cunoștințe de ordin general, din punct de vedere interpretativ și tehnic în raport cu piesa studiată.

✓ Lecția de consolidare a cunoștințelor (de repetiție);

Prin **lecția de consolidare** a cunoștințelor se înțelege lecția în care elevul în baza explicațiilor profesorului și a studiului individual, parcurge traseul de interpretare a textului studiat. În cadrul

acestui tip de lecție, elevul asimilează puțin câte puțin, de la a oră la alta, potrivit etapelor stabilite de profesor, întregul conținut al textului.

✓ Lecția de recapitulare (de sinteză);

Lecțiile recapitulative au loc, de obicei, în preajma examenelor sau audițiilor. În cadrul acestor lecții, aportul profesorului se rezumă la câteva indicații de finisaj artistic al pieselor. Elevul interpretează programul ce-l pregătește, străduindu-se să realizeze construcția globală, arhitectonică a acesteia.

✓ Lecția mixtă, atestăm, totuși, că, în învățământul instrumental, tipul de lecție cel mai obișnuit rămâne a fi lecția *combinată (lecția mixtă)*, care include atât comunicarea, cât și fixarea și verificarea.

Lecția mixtă este cunoscută ca cel mai frecvent tip de lecție. Ea include toate formele de lecții expuse mai sus. Este tipul de lecție cel mai reprezentativ în predarea instrumentală, care întrunește *caracterul liniar* cu cel *concentric*. De obicei, este necesară atât o explicație orală a profesorului, cât și intervenția sa pe parcursul executării piesei muzicale de către elev. Adeseori, la sfârșitul orei, profesorul audiază piesa în întregime sau un fragment mai mare din ea. În așa fel cele trei tipuri de lecții se pot regăsi în cadrul unei ore de curs, sub forma lecției mixte. [4]

În acest context putem aborda următoarea clasificare a etapelor lecției de instrument:

Etapele lecției

Orice lecție instrumentală conține, în principiu, **patru etape** importante: **momentul organizatoric, conținutul specific al lecției, fixarea cunoștințelor și indicarea lucrului pentru acasă.**

Momentul organizatoric (denumire împrumutată din pedagogia generală) constituie o etapă, care, în cazul cursului colectiv, ia forma unor acțiuni de organizare a clasei și are drept scop, introducerea acesteia în conținutul prelegerii respective. În cazul lecției de instrument, momentul organizatoric poate avea aceeași funcție, dar de cele mai multe ori, ia forma unei acordări musculare a elevului, pregătindu-l să fie mai receptiv și să dea un randament sporit în cadrul conținutului specific al lecției. Se obișnuiește de a începe lecția cu exerciții tehnice (game, arpegii etc.), urmate de studii de tehnică. Plasarea acestor exerciții la începutul lecției are un scop dublu. Primo, astfel se realizează concentrarea rapidă a atenției elevului spre instrument și spre ceea ce elevul are de executat. Secondo, se obține încălzirea musculaturii mâinii, pregătind-o pentru execuția pieselor de repertoriu. Este însă de dorit ca întotdeauna elevul să fie introdus în tema lecției **inclusiv și verbal**, însă fără apel la retorisme savante sau la fraze-șablon ci, căutând, ca prin câteva cuvinte să se realizeze o ambianță propice începutului lecției.

În cadrul celei de-a **doua etape – conținutul specific al lecției** care, în fond, vizează travaliu instrumental propriu-zis: comunicarea cunoștințelor noi, consolidarea cunoștințelor, recapitularea lor sau toate aceste trei forme combinate în cazul lecției mixte.

În cazul lecției de comunicare de noi cunoștințe, etapa a doua a lecției va cuprinde elementele predării materialului nou. Lecția de consolidare a cunoștințelor va urmări, în această secțiune, rezolvarea problemelor indicate spre studiu și îi va aduce corectările și completările de rigoare. Lecția recapitulativă va cuprinde audierea programului în curs de finisare, iar lecția mixtă va integra toate aceste forme în funcție de situație și de caz.

A treia etapa a oricărei lecții este **fixarea cunoștințelor**. Indiferent de tipul lecției, orice lecție aduce fără îndoială, o cantitate mai mică sau mai mare de noi cunoștințe. Acestea trebuie repetate, sintetizate, pentru a asigura reținerea lor durabilă. Acest tur de orizont sinoptic asupra lecției consumate îl face pe elev să acumuleze noi indicații proaspăt memorizate, evitându-se, totodată, pericolul uitării unor observații care, pe parcursul lecției, au putut fi considerate ca neesențiale de către elev.

Momentul final al lecției este **indicarea lucrului pentru acasă**, adică ceea ce are de pregătit elevul pentru următoarea oră de curs. Acest moment, de rând cu celelalte, este foarte important, căci prin modul, în care se indică ce și cum să se studieze, precum și prin seriozitatea și conștiinciozitatea realizării lui, se poate influența, la cel mai înalt nivel, conținutul și calitatea studiului de către elev.

Cunoștințele, priceperile și deprinderile acumulate de către elevi trebuie mereu verificate și consolidate prin recapitulări. Recapitularea nu trebuie înțeleasă ca o predare repetată, în același mod, a materialului lucrat anterior, ci o prezentare dintr-o altă perspectivă, utilizând procedee variate, aprofundându-se, cu acest prilej, problemele analizate superficial la prima etapă.

CONCLUZII

Demersul educațional la lecția de acordeon trebuie conceput prin prisma esteticului, frumosului. Orice lecție instrumentală conține, în principiu, **patru etape** importante și anume:

1. **Evocare** (Momentul organizatoric, verificarea lucrului realizat acasă);
2. **Realizarea sensului** (Conținutul specific al lecției);
3. **Reflecție** (Fixarea cunoștințelor și deprinderilor tehnice, formarea reprezentărilor auditive etc);
4. **Indicarea lucrului pentru acasă.**

În raport cu aceasta se schițează scenariul lecției. Specificul lecției individuale determină conținutul fiecărei etape în parte, iar cunoașterea metodicilor de predare a acordeonului (naționali – Metodă de acordeon de **Dionis Chiroșca** și **Petre Neamțu** [2], universali - Método fácil de acordeón - **José Luis Lorenzo Rodríguez** [6], Cuaderno de Técnica para Acordeón – **Gorka Hermosa** [5], Complete accordion method – **Richard Galliano** [16], Самоучитель игры на аккордеоне - **М. Двилянский** [11], Школа игры на аккордеоне - **В. Лушников** [12]), va ajuta profesorul de instrument să dirijeze procesul didactic, metodic și artistic.

BIBLIOGRAFIE:

1. BABII, V., *Studiul de organologie*. Ed.a II-a. Ch.: [S.n], 2012.
2. CHIROȘCA, D., NEAMȚU, P., *Metodă de acordeon*. Ch.: Hyperion, 1992.
3. GAGIM, I., *Dicționar de muzică*. Ch.: Ed. Știința, 2008.
4. HERMOSA, G., *Cuaderno de Técnica para Acordeón: Enseñanzas Elementales de Música*: web.2010.
5. JOSÉ L.L. R., *Método fácil de acordeón*. Sistema para acordeón piano y bajos estándar. web. 2013.
6. RĂDUCANU, M.D., „*Metodica studiului și predării pianului*”, Iași: Editura muzicală, 1982.
7. ДВИЛЯНСКИЙ, М., *Самоучитель игры на аккордеоне*. Советский композитор, 1992.
8. ЛУШНИКОВ В., *Школа игры на аккордеоне*. Советский композитор, 1991.
9. ДВИЛЯНСКИЙ, М., *Самоучитель игры на аккордеоне*. Советский композитор, 1992.
10. ЛУШНИКОВ В., *Школа игры на аккордеоне*. Советский композитор, 1991.
11. <https://www.ebay.es/itm/Complete-Accordion-Method-Accordion-Lucien-Galliano-Richard-Galliano-Book-with-/163811878421>